

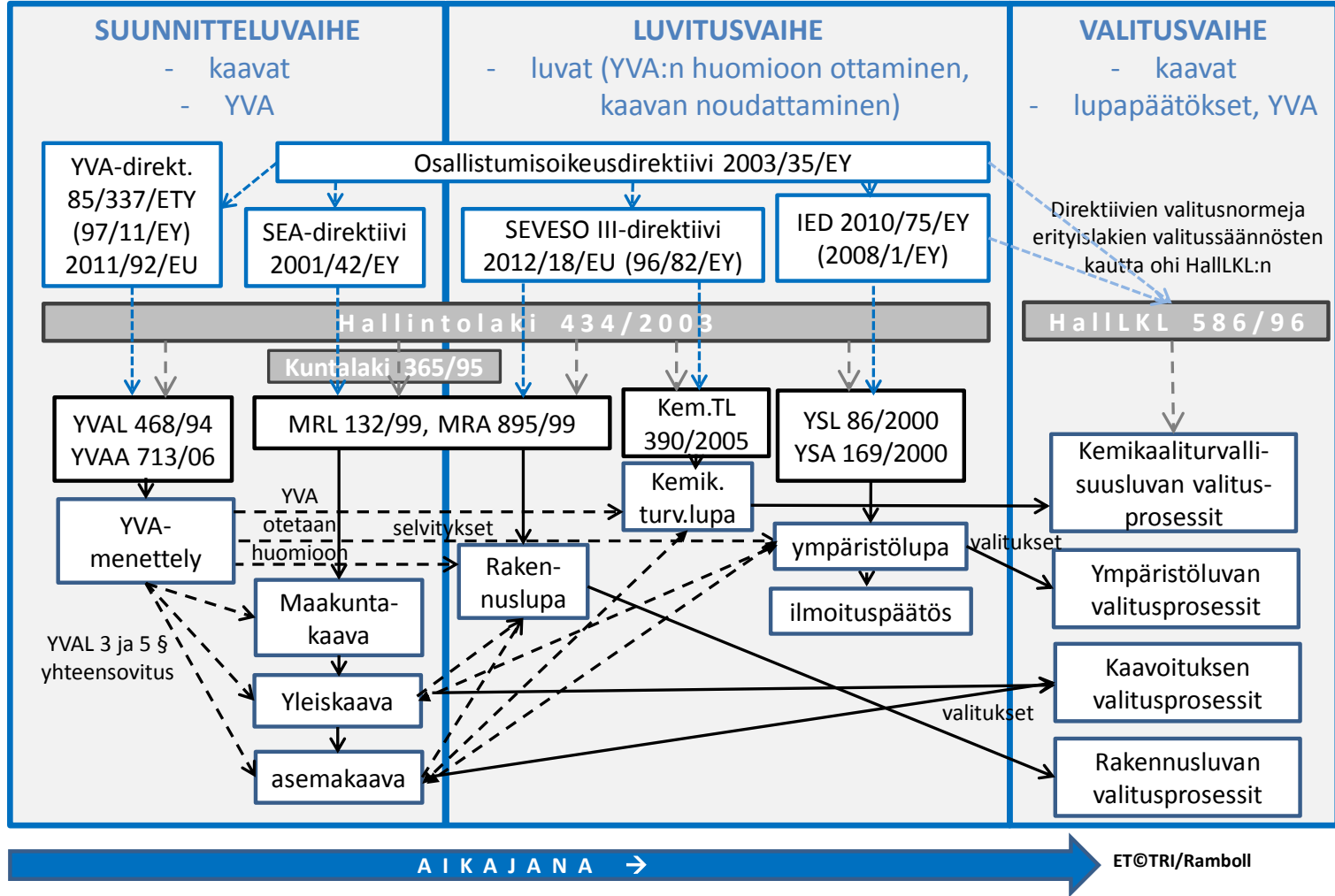
MITEN IMPERIAN TULOKSET PARANTAVAT SUUNNITTELUPROSESSIA JA AUTTAVAT LUPAPROSESSIN SUJUVOITTAMISESSA?

NÄKÖKULMANA MERKITTÄVYYS

Johtava asiantuntija JOONAS HOKKANEN
RAMBOLL HEALTH & ENVIRONMENT, FINLAND

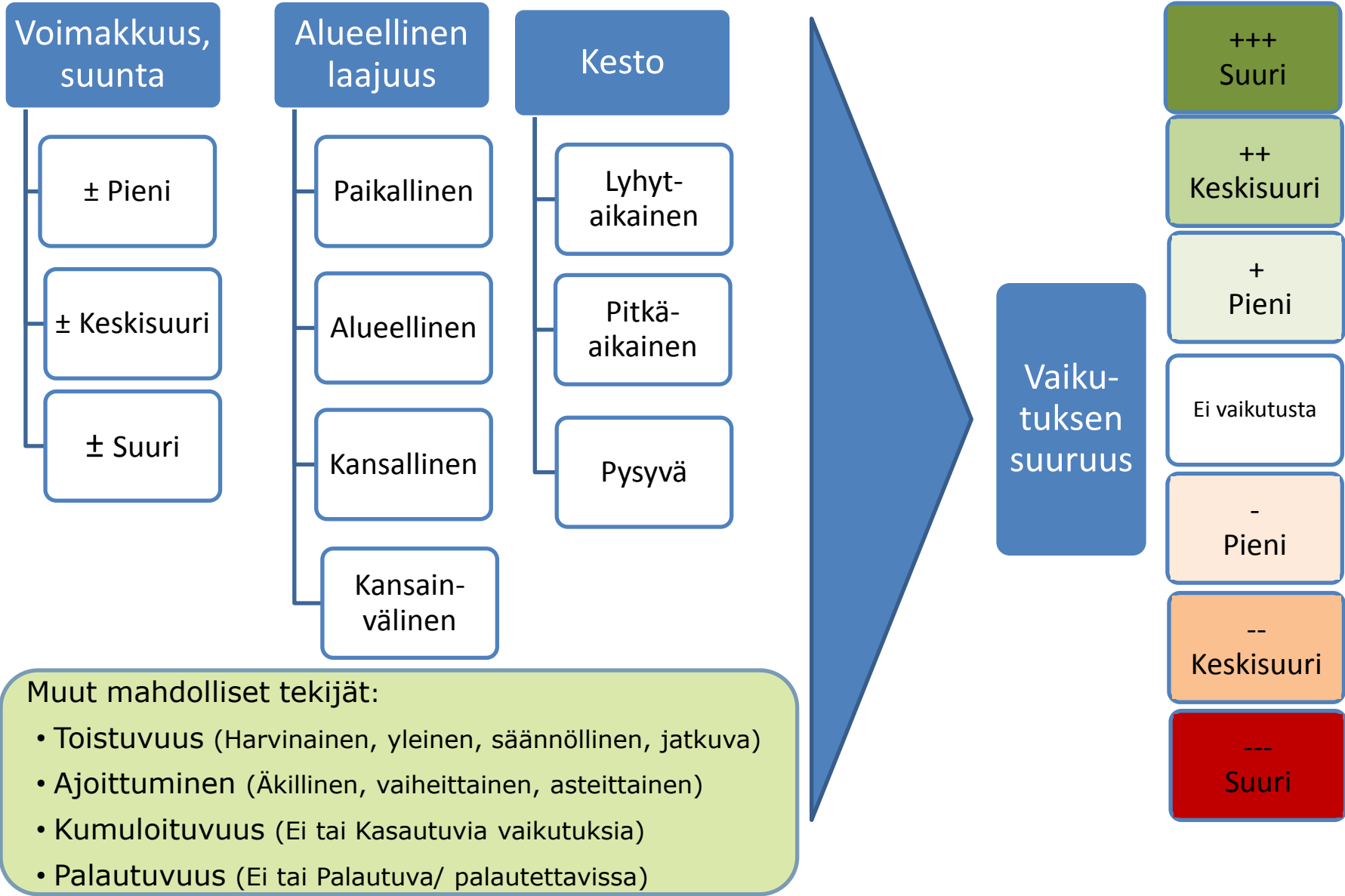
LUVITUSPROSESSI

Kaavoitus-, YVA- ja valitusprosessien sujuvoittaminen – selvityksistä käytäntöön

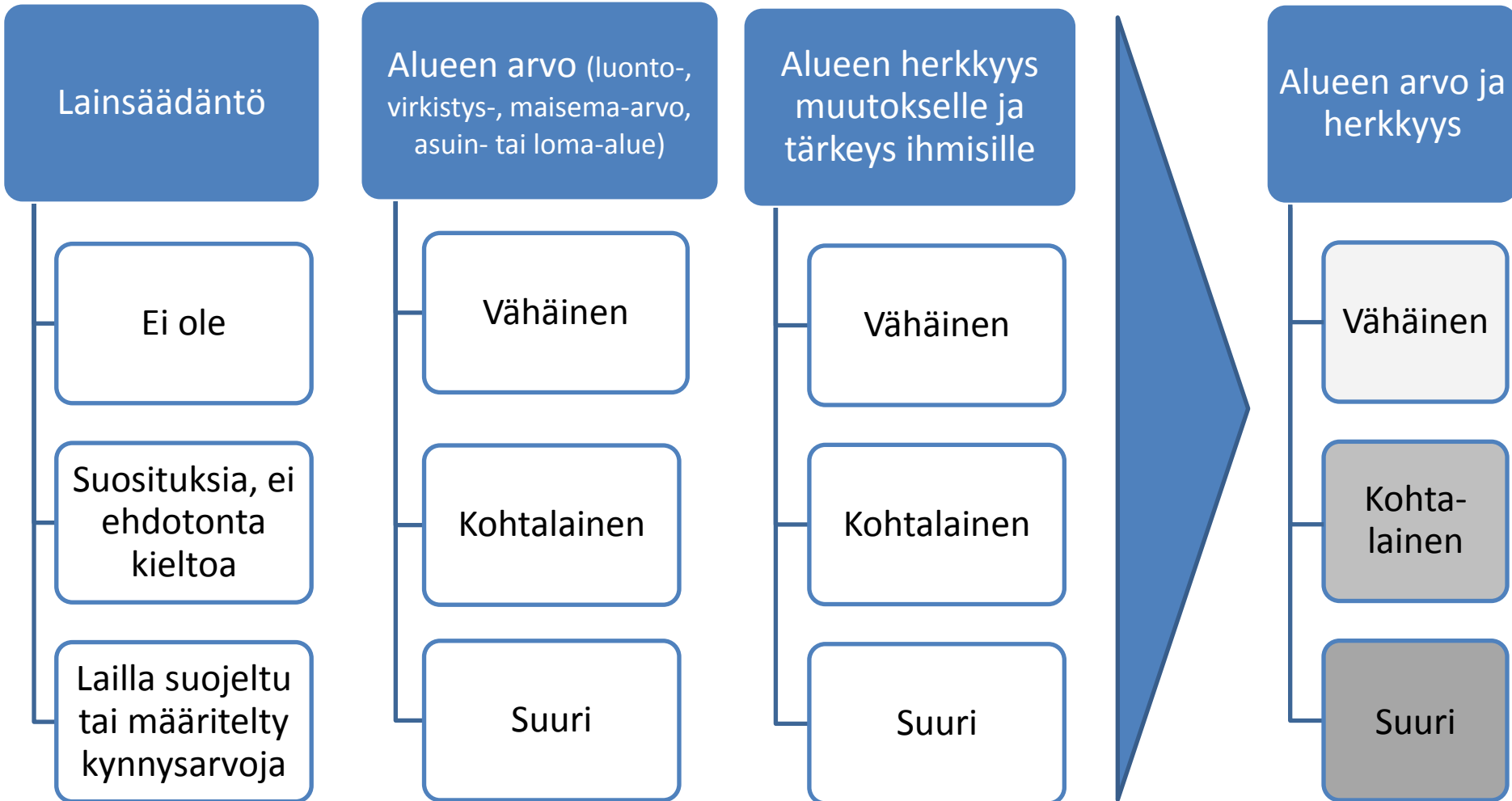

VAIKUTUKSEN SUURUUS

•Hankkeen aiheuttama muutos nykytilanteeseen rakentamisen ja toiminnan aikana sekä sen jälkeen

VAIKUTUSALUEEN HERKKYYS JA ARVO

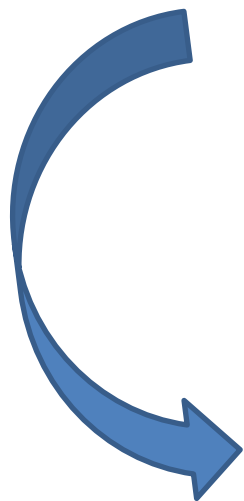

VAIKUTUKSEN MERKITTÄVYYS

Vaikutuksen suuruus

Suuri	Keskisuuri	Pieni	Ei vaikutusta	Pieni	Keskisuuri	Suuri
-------	------------	-------	---------------	-------	------------	-------

Vaikutus-
alueen
herkkyys

Vähäinen	Kohtalainen	Vähäinen	Vähäinen	Ei vaikutusta	Vähäinen	Vähäinen	Kohtalainen
Kohtalainen	Suuri	Kohtalainen	Vähäinen	Ei vaikutusta	Vähäinen	Kohtalainen	Suuri
Suuri	Suuri	Suuri	Kohtalainen	Ei vaikutusta	Kohtalainen	Suuri	Suuri

Vaikutuksen merkittävyys

+++	Suuri	Vaikutus on suuri ja kohdistuu kohtalaisen arvokkaiisiin resursseihin/kohteeseen. Tai vaikutus on keskisuuri ja kohdistuu herkkään alueeseen.
++	Kohtalainen	Vaikutus voi olla pieni, mutta kohteen herkkyys suuri. Tai vaikutus suuri, mutta kohteen herkkyys vähäinen. Tai molemmat kohtalaisia.
+	Vähäinen	Vaikutus on pieni ja kohteen herkkyys vähäinen tai kohtalainen. Tai vaikutus on keskisuuri ja kohteella vähäinen arvo.
0	Ei vaikutusta	Vaikutus ei erotu taustatasosta / luonnollisesta tasosta.
-	Vähäinen	Vaikutus on pieni ja kohteen herkkyys vähäinen tai kohtalainen. Tai vaikutus on keskisuuri ja kohteella vähäinen arvo.
--	Kohtalainen	Vaikutus voi olla pieni, mutta kohteen herkkyys suuri. Tai vaikutus suuri, mutta kohteen herkkyys vähäinen. Tai molemmat kohtalaisia.
---	Suuri	Vaikutus ylittää hyväksyttävät rajat ja standardit. Vaikutus on suuri ja kohdistuu kohtalaisen arvokkaiisiin resursseihin/kohteeseen. Tai vaikutus on keskisuuri ja kohdistuu herkkään alueeseen.

Vaikutuksia seurattava ja lievennettävä

Toteuttamiskelpoisuus?

MERKITTÄVYYS ON AIKAAN JA PAIKKAAN SIDOTTU

- Käytetty kohteen herkkyyks/vaikutuksen suuruus
 - arvioitu 1...5 ja kombinaatioilla.
- YVA-menettelyissä komissio on lausunut
 - "The scale or characteristics of the impacts from the proposed project are the basis for determining their significance. Therefore, the conclusion that an adverse transboundary impact is likely to be significant would be based on judgment taking into consideration various issues. There is no unified approach and it is at national level where different criteria are applied."
 - Ks. myös Espoon sopimukseen liittyen "Specific Methodologies and Criteria to Determine the Significance of Adverse Transboundary Impact, CEP/WG.3/R.6, 20 January 1995, UN ECE", joka ei johtanut yhteisiin kriteereihin.

Vaatii hankekohtaisesti töitä.

Hyöty kaikille osapuolille osoitettava

YVA:N JA LUPAMENETTELYIDEN ERILAISET SOVELTAMISALAT

- Vaikutuksen merkittävyys ei ratkaise lupa-asioita, koska lupahakemuksissa ja -päätöksissä rajoitetaan vaikutuksia ja niiden merkittävyyttä ja toimitaan lupalainsäädännön mukaisesti.
 - YVA:ssa kuvataan vaikutuksia, joilla ei ole mitään merkitystä lupa-asiassa eikä välttämättä edes kaavoituksessa.
 - Lisäksi YVA:ttavaan hankekokonaisuuteen saatetaan sisällyttää centre of gravity -arvioinnin perusteella siitä riippuvaisia hankkeita muualla.

Sujuvoittamista lisäksi vaikutusten ja niiden merkittävyyden arvioinnin keskittäminen lupamenettelyiden kannalta olennaisiin seikkoihin.

Näillä merkittävyyden arviointi sujuvoittanee hankkeen lupa- [ja usein kaavapäätös] prosesseja.

YVA-PROSESSIN KYTKEMINEN PÄÄTÖKSENTEKOON JA MUIHIN PROSESSEIHIN

- Menettelyjen kokonaisvaltaiseksi sujuvoittamiseksi vaikutusarvioinnit olisi kytkettävä / ryhmiteltävä lupa- ja muiden menettelyiden soveltamisalaan jo suoraan YVA-menettelyssä, joka helpottaa myös kuulemista eri prosesseissa.
 - Merkittävälläkään ympäristövaikutuksella (esim. maisema) ei ole mitään merkitystä, jos hankkeen lupamenettelyn soveltamisalaan ei kuulu maisema (esim. ympäristölupamenettely) ja mm. kaava mahdollistaa jo toiminnan.
- Merkittävyysarvioinnin tulisi palvella hankkeesta vastaavaa niin, että se pystyisi sopeuttamaan hankkeensa eri luparajoihin.
 - YVA-direktiivin tavoite on parantaa merkittävien vaikutusten huomioon ottamista päätöksenteossa.
 - Muilta osin kyse on reaktiivisista vaikutuksista – ympäristö ja erilliset hankkeet (eri YVA-prosessit) sopeutuvat tulevaan hankkeeseen.

ALUSTAVA RYHMITTELY JOLLA MERKITTÄVYYDEN ARVIOINTI PALVELEE SUORAAN LUPAPROSESSEJA

SUUNNITELMAT

Maakuntakaava	Yleiskaava	Asemakaava	jne	
---------------	------------	------------	-----	--

Sisältövaatimukset, tavoitteet

LUVAT

Ympäristölupa	Maa-aineslupa	Liittymälupa	Rakennuslupa	Kemikaaliturvalisuuslupa
---------------	---------------	--------------	--------------	--------------------------

Lupaedellytökset

MAHDOLLISET LIITÄNNÄISET PROSESSIT

Hankkeen edellyttämät eli samaan YVA:ttavaan hankkeeseen (hankekokonaisuuteen) kuuluvat laitokset (tehtaat, varastot ja välivarastot, jakelupisteet tms.)

REAKTIIVISET PROSESSIT

Maantie	Kadut	Satamat	Hankkeeseen kuulumattomat muut laitokset	
---------	-------	---------	--	--

Liikenne, luokitus, kunto				
---------------------------	--	--	--	--

VAIKUTUSTEN MERKITTÄVYYDEN SUHDE LUPA-PROSESSIN KULKUUN

- Vaikutusten merkittävyyden arviointi ei saa vaikuttaa lupaprosessin muodolliseen etenemiseen
 - Hankkeen merkittävän ympäristövaikutuksen tunnistaminen ei saisi enää vaikuttaa YVA-menettelyn kestoon tai yhteysviranomaisen asenteeseen (mm. Tampere ja Kuusamo).
 - Yhteysviranomainen ei tarvitse toimia esilupaviranomaisena
 - Merkittävyyden arviointi iso apu

MIKÄ TOIMII? KEHITTÄMISIDEOITA

- Yhtenäinen lähestymistapa kaikille tahoille
 - Mahdollisuus tarkastella asiaa koko vaikutuskaalalla
 - Ei edellytä yhteisymmärrystä skaalasta (oikeaa arviota ei ole olemassa)
- Arvioinnin riittävyden arviointi läpinäkyvämmäksi
- Uutta monille ospuolille; esim. Viranomaiset
 - Vaatii uutta ajattelutapaa – toisaalta läpinäkyvyys lisää mahdollisuutta sitoutua merkiittävyteen – lupaprosessin muissa vaiheissa nopeutuu
- YVA:t keskenään vertailukelpoisempia paikallisesti, alueellisesti, kansallisesti kansainvälisesti
- On yhdenmukainen lähes kaikkien rahoittajien vaatimusten kanssa.

MIKÄ TOIMII? KEHITTÄMISIDEOITA

- Paukut keskitetään merkittäviin lupamenettelyyn liittyviin vaikutuksiin
- Miten eri näkökulmat otetaan huomioon?
- Merkittävyys on jo yksin hyvin moniulotteinen
- Tulosten esittäminen
- Vaatii koulutusta – ei huono asia
- Kriteerien määrittäminen aikaan ja paikkaan sidottua – tulee esitellä jo ohjelmavaiheessa
 - Viranomaisten valmiudet

KIITOS!

YVA-yhteyshenkilönä Ramboll
Finland Oy:ssä

dos., FT Joonas Hokkanen

joonas.hokkanen@ramboll.fi

0400 355260

Vuorovaikutteiseen
yhteistyöhön!